

СИЛАБУС КУРСУ «ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ»

2019/2020 н.р.

Ступінь вищої освіти - бакалавр
Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа»
Галузь знань: 24 Сфера обслуговування
Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа
Компонент освітньої програми – нормативна дисципліна

Рік підготовки - 1 рік, семестр – 1
Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу - Лубкович Наталія Зіновіївна, кандидат історичних наук, в.о. завідувача кафедри загальної та гуманітарної підготовки
Контактна інформація – doctrina.n@gmail.com

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «*Історія української культури*» в системі суспільно-гуманітарних наук посідає особливе місце; завдяки їй вивченню студенти мають можливість отримати цілісне уявлення про культурно-історичні надбання українського народу.

Завдання курсу полягає у вивченні особливостей української культури, розгляду її в контексті світової, насамперед європейської.

Вивчення процесів, які відбувалися в українській культурі впродовж історичного часу, має надзвичайно важливе значення для формування у студентів наукового світогляду, високих моральних якостей, підвищення загальнокультурного рівня, освоєння національних і загальнолюдських цінностей.

Програма побудована за історико-хронологічним принципом і охоплює найсуттєвіші явища української культури.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
12/16	Змістовий модуль I. Історичний розвиток української культури: від витоків до I пол. XIV ст.		
2/4	Тема 1. Історія української культури як навчальна дисципліна	Знати основні поняття теорії культури та загальні підходи до аналізу культурних явищ; орієнтуватися у періодизації основних етапів української культури; знати загальні характеристики окремих культурно-історичних епох, періодів, стилів, притаманних українській культурі.	Тести, усне опитування
4/4	Тема 2. Витоки української культури	Вміти виділяти загальні риси, які характеризують національну ідентичність; знати етапи становлення релігійно-міфологічних уявлень стародавніх слов'ян; пояснювати, які прадавні племена брали участь в етногенезі на території України	Питання, тести, індивідуальні завдання

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
2/4	Тема 3. Культура Київської Русі	здатність підкреслювати значення християнства, яке стало основою світогляду давньоруського суспільства; вміти характеризувати культурні наслідки християнізації Русі; вміти пояснювати, який вплив мала культура Візантії на формування художньої культури Київської Русі; здатність підкреслити самобутність давньоруської культури.	Захист міні-проектів, питання
4/4	Тема 4. Особливості розвитку культури та історичне значення Галицько-Волинської держави.	визначати особливості культурного розвитку Галицько-Волинської держави.	Питання, тести, індивідуальні завдання
12/20	Змістовий модуль 2. Культура й церковне життя в Україні друга половина XIV – перша половина XVII ст		
2/6	Тема 5. Культурне життя в Україні у другій половині XIV – у XV ст.	здатність виокремлювати історичне значення гуманістичного та реформаційного рухів; вміти виокремити історичні умови розвитку ренесансної культури України.	Питання, тестовий контроль
4/4	Тема 6. Культура України у XVI ст. в першій половині XVII ст. Розвиток освіти і літератури.	вміти пояснити, як виявила себе ренесансна традиція на теренах України; знати основні напрями діяльності братських шкіл.	Питання, творчі завдання
6/10	Тема 7. Церковне життя в Україні друга половина XIV – перша половина XVII ст.	уміти характеризувати вплив європейського Відродження на духовне життя України.	Реферати, повідомлення, міні-диспут, модульний контроль.
12/16	Змістовий модуль 3. Українська культура у другій половині XVII ст. – XIX ст.		
6/8	Тема 8. Культурне життя України другої половини XVII ст.	здатність аналізувати соціально-політичні чинники розвитку української культури у другій половині XVII – XVIII ст.	Усне опитування, захист есе
2/4	Тема 9. Культурне життя України XVIII ст.	здатність аналізувати соціально-політичні чинники розвитку української культури у другій половині XVII – XVIII ст.; здатність виявляти особливості українського бароко як загальнокультурного стилю та його прояви у мистецтві; здатність усвідомлювати роль козацтва у формуванні національної самовизначеності української культури	Реферати-повідомлення, усне опитування
4/4	Тема 10. Національно-культурне Відродження України наприкінці XVIII – XIX ст.	вміти визначати особливості та тенденції розвитку епохи українського відродження; здатність аналізувати зв'язок романтизму та українського національного відродження; здатність розуміти роль творчості Т.Г. Шевченка у становленні нової української культури; здатність усвідомлювати роль В. Антоновича, М.Костомарова, М.Драгоманова у становленні вітчизняної історичної науки; здатність характеризувати становлення українського театрального та музичного мистецтв	Питання, творчі завдання
12/20	Змістовий модуль 4. Розвиток української культури на зламі XIX-XX початку XXI ст.		

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
2/6	Тема 11. Українська культура на зламі XIX–XX ст. у контексті європейської культури	Знати характерні риси «короткого XX століття», уміти визначати основні тенденції культурного розвитку України і світу на зламі XIX–XX ст., знати значущість творчого доробку українських митців для національної і світової культури	Реферати, повідомлення, міні-диспут.
4/4	Тема 12. Національно-культурне піднесення в Україні у 20-ті роки XX ст. «Розстріляне» українське відродження 30-х років	Знати причини, методи та наслідки ідеологізації національно-культурного життя в УРСР; взаємозалежність між встановленням єдиновладдя Сталіна, переслідуванням і ліквідацією церкви та змінами в масовій свідомості людей; різницю між художньо-стилістичними особливостями творів, написаних митцями Розстріляного відродження, й апологетами соціалістичного реалізму.	Питання, реферати, повідомлення.
4/6	Тема 13. Культура України періоду Другої світової війни, повоєнного часу та 60–80 рр. XX ст.	Знати особливості впливу світової війни на українську культуру; уміти визначити тенденції й суперечності розвитку освіти, науки, літератури та мистецтва у повоєнні роки; уміти обстоювати власні судження щодо тенденцій розвитку культури у період відлиги та зародження дисидентського руху й шістдесятництва; знати суть протиріччя у розвитку культури, освіти, науки в період застою.	Захист міні-проектів, питання, тести.
2/4	Тема 14. Провідні тенденції розвитку сучасної української культури	Знати провідні тенденції розвитку української культури доби незалежності. Особливості релігійне життя. Зміни в системі національної освіти. Основні тенденції розвитку науки. Розвиток спорту. Література та мистецтво. Міжнародні пісенні конкурси Євробачення в Україні. Уміти аналізувати вплив української культури на світову.	Питання, реферати, презентації, повідомлення, модульний контроль.

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, семінарські, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми та технології компетентнісного навчання.

При проведенні семінарських занять використовуються активні форми їх проведення: евристичні бесіди, дискусії, ділові ігри, брейн-стормінг тощо.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь студентів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на семінарських заняттях у формі міні-дискусій, представлення міні-проектів, заслуховування та аналізу тематичних доповідей та рефератів.

В процесі семінарського заняття студенти навчаються формулювати свою точку зору, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, вчаться публічно виступати, володіти і правильно застосовувати свої знання.

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студента є формою оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторних навчальних занять. Її спрямовано на поглиблення та закріплення теоретичних знань з дисципліни, набуття початкових навичок роботи з першоджерелами, фаховою монографічною літературою та періодикою; також виконуючи самостійну роботу студенти готуються до наукових дискусій та виконання письмових завдань.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань та творчих завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Окрім того, з деяких тем передбачається написання рефератів, виконання творчих завдань, презентації. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до **Положення про оцінювання навчальних досягнень студентів за кредитно-модульною системою.**

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- *поточний контроль;*
- *модульний контроль;*
- *виконання індивідуального навчально-дослідного завдання;*
- *підсумковий контроль у формі екзамену.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем.

Ключовими формами та методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- робота в малих групах спільне опрацювання групою студентів окремих проблемних питань з наступною демонстрацією результатів та засвоєння навчального матеріалу;
- презентація - виступи перед аудиторією для висвітлення окремих питань, індивідуальних завдань, реферативних досліджень, захист міні-проектів тощо;
- дискусія - обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практично-семінарських занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають перевірку теоретичних положень курсу, так і розв'язування логічних завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

Підсумковий контроль зазвичай проводиться у формі усного екзамену, який передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного програмного матеріалу в цілому, здатності комплексно, творчо використовувати накопичені знання та уміння, формувати власне ставлення до певної проблеми, обґрунтувати свою власну позицію.

ТАБЛИЦЯ розподілу балів за підсумковими контрольними заходами та відповідними ваговими коефіцієнтами

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контроль)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Модуль 4 (підсумковий контроль)	Підсумкова оцінка
Вагові коефіцієнти, %	40	20	10	30	100
Розрахунок оцінки в балах	80	85	90	80	82

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах:

$$O = 80 \cdot 0,4 + 85 \cdot 0,2 + 90 \cdot 0,1 + 80 \cdot 0,3 = 82$$

Студенти як відповідальні учасники освітнього процесу дотримуються норм академічної доброчесності, усвідомлюють наслідки її порушення, що визначаються **Положенням про академічну доброчесність у Галицькому коледжі імені В'ячеслава Чорновола**.

Письмові роботи, презентації перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%.

Списування під час контрольних заходів та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ, ДЕДЛАЙНІВ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача.

ІНДЗ, ПМК, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2, 3, 4 не менше 60 балів.

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю у формі іспиту (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються **Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів**. Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до **Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей**.

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

1. Історія української культури. Навч. посіб. За ред. О. Ю. Палової. 2-ге вид. перероб. та доп. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 340 с.
2. Кравець М. С. Культурологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації. Львів «Новий Світ – 2000». 2017. 320 с.
3. Савельєв В. П., Повторєва С. М. Культурологія. Етика. Естетика: Навч. посіб. Львів: «Магнолія 2006», 2016. 352 с.
4. Земерова Т. Ю., Скирда І. М. Історія України. Харків: ТОВ «Видавничий дім Весна», 2015. 832 с.
5. Історія України: нац. підручник. За ред. В. Качкана. Київ: ВСВ «Медицина», 2014.
6. Історія української культури: нац. підручник. За ред. В. Качкана та ін.. Київ: ВСВ «Медицина», 2014.
7. Бокань В., Польовий Л. Історія культури України: Навч. посіб. Київ: МАУП, 2002. 3-тє вид., стереотип. 256 с.
8. Висоцький О. Ю. Історія української культури: Навчальний посібник. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2009. 130 с.
9. Всеобщая декларация ЮНЕСКО о культурном разнообразии http://www.un.org/russian/events/literacy/decl_diversity.pdf
Історія української культури (Текст): курс лекцій. Під заг. ред. д-ра іст. наук С.О. Костилюєвої. Київ: НТШ, 2010. С. 7-27.
10. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. За ред. С. М. Клапчука. 6-тє вид., випр. і доп. Київ: Знання-Прес, 2007. 358 с.
11. Курс лекцій з історії української культури // <http://polkaknig.narod.ru/econom/kult/index.html>.
12. Вовкун В. Національна культура – це і є національна ідея. Дзеркало тижня. 2008. №27 (706) 19 липня – 1 серпня 2008.

!!! Навчальні посібники, виділені кольором, наявні у бібліотеці коледжу

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

	1 тиждень	2 тиждень	3 тиждень	4 тиждень	5 тиждень	6 тиждень	7 тиждень	8 тиждень	9 тиждень	10 тиждень	11 тиждень	12 тиждень	13 тиждень	14 тиждень	15 тиждень	16 тиждень
Лекції	Л1	Л2	Л3	Л4	Л5	Л6	Л7	Л7	Л8	Л8	Л9	Л10	Л11	Л12	Л13, Л14	
Семінарсько-практичні заняття		С1, 2		С3, 4		С5, 6		С7		С8		С9, 10		С11, 12	С13	С14
Контроль знань	ПО	ПО	ПО	ПО МК 1	ПО	ПО	ПО	ПО МК 2	ПО	ПО	ПО	ПО МК 3	ПО	ПО	ПО ІНДЗ	ПО МК4 ПК

Л1 – лекційне заняття по темі 1

С1 – семінарсько-практичне заняття по темі 1

ПО – поточне опитування

МК 1 _ модульний контроль 1

ІНДЗ – індивідуальне навчально-дослідне завдання

ПК – підсумковий контроль (іспит)